

Е. М. Торшилова. – М.: ИХО РАО, 2012. – 132 с.
 9. Ямбург Е. А. Школа и ее окрестности / Е. А. Ямбург. – М., 2011. – 576 с.

REFERENCES

1. Honcharenko, S. U. (1997). *Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk*. [Ukrainian Pedagogical Dictionary]. Kyiv.
 2. *Zakon Ukrainy «Pro pozashkilnu osvitu» (Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy)*, 2000. [Elektor. resurs]. – Rezhym dostupa: zakon3 rada.gov.ua /lais (show)z 0803-01. [The Law of Ukraine "On Extracurricular Education" (Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine)]. Kyiv.
 3. Kabalevskyi, D. B. (1984). *Vospitanye uma i serdtsa*. [Education of the mind and heart]. Moscow.
 4. *Lyst Ministerstva kultury Ukrainy vid 01.02.2017r. №83/7-4/15-17 shchodo mekhanizmiv zberezhenia ta rozvytku pochatkovoï mystetskoï osvity ta mystetskykh shkil*. [Elektor. resurs]. – Rezhym dostupa: onmcpk.kh.ua/dopomoga_kerivniku/ [Letter from the Ministry of Culture of Ukraine dated 01.02.2017. №83 / 7-4 / 15-17 on mechanisms for the preservation and development of elementary arts and art schools.]. Kyiv.
 5. Lotman, Yu. M. (1992). *Kultura i vzyryv*. [Culture and Explosion]. Moscow.
 6. *Polozhennia pro pochatkovyi spetsializovanyi mystetskyi navchalnyi zaklad (shkolu estetychnoho vykhovannia) (Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy)*, 2000. [Elektor. resurs]. – Rezhym dostupa: zakon3 rada.gov.ua /lais (show)z 0803-01. [Provision on the initial specialized art school (school of aesthetic

education)]. Kyiv.
 7. *Teoriia i praktika obrazovaniia v sovremennom mire*. (2012). [Theory and practice of education in the modern world:]. SPB.
 8. Torshilova, E. M. (2012). *Tendentsii i urovni razvitiia khudozhestvennogo vkusa detei i podrostkov v epokhu sotsialnoho krizisa*. [Tendencies and levels of development of artistic taste of children and adolescents in the era of social crisis]. Moscow.
 9. Yamburg, E. A. (2011). *Shkola i ee okrestnosti*. [School and its environs]. Moscow.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КУРКІНА Сніжана Віталіївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва і хореографії Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: удосконалення навчально-виховного процесу у вищій та початковій школі засобами мистецьких дисциплін, історія вітчизняної та зарубіжної педагогіки.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KURKINA Snezhana Vitalievna – Candidate of Pedagogic Sciences, Assistant Professor Centralukrainian State Volodymyr Vynnychenko Pedagogic State University.

Circle of scientific interests: improvement of the educational process in higher and elementary schools by means of artistic disciplines, history of domestic and foreign pedagogy.

*Дата надходження рукопису 10. 03. 2018 р.
 Рецензент – д.п.н. професор В. Ф. Черкасов.*

УДК 378:78

КУРИШЕВ Євген Володимирович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка e-mail: ekuryshhev@ukr.net
ЛЯШЕНКО Ольга Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка e-mail: music 1951@ ukr.net

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В СИСТЕМІ МАГІСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ-МУЗИКАНТІВ

Постановка та обґрунтування актуальності теми дослідження. У 2018 році виповнюється 10 років з часу створення кафедри інструментально-виконавської майстерності Київського університету імені Бориса Грінченка. За цей час був пройдений значний шлях роботи із кількома поколіннями студентів – майбутніх педагогів-музикантів. В першу чергу така робота включала і включає

як вдосконалення інструментально-виконавської майстерності студентів та магістрантів Інституту мистецтв, так і методичну роботу, що спрямована на підготовку багатьох навчальних робочих програм.
 Слід також сказати, що у період навчання у ВНЗ дуже важлива роль в професійному становленні майбутнього фахівця – вчителя

музики і виконавця належить творчому керівнику студента, магістранта у класі музичного інструмента. Тим більше, що саме в цьому навчальному році у нашому Інституті мистецтв відкрито нову спеціальність – інструментальне виконавство.

Саме тому серед найбільш ефективних методів впливу на формування творчої особистості студента слід вважати професійно-виконавську творчу активність, фантазію, креативність, наявність навчально-методичної компетентності самого викладача ВНЗ по класу основного музичного інструмента.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Професійно-виконавська підготовка магістрантів завжди була центральною проблемою наукових досліджень та методичних пошуків викладачів профільних кафедр. Різноманітні ракурси проблеми вдосконалення інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, викладача класу основного музичного інструмента розглядалися у роботах Л. Арчажнікової, Т. Завадської, Н. Гуральник, О. Щолокової, Г. Падалки, В. Шульгіної та ін. Але практичний досвід викладачів кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, що зорієнтований на покращення професійної підготовки магістрантів на індивідуальних заняттях дисципліни «Музичний інструмент» в системі професійної підготовки магістрантів не був предметом спеціального науково-методичного вивчення та узагальнення.

Мета статті – розкрити структуру індивідуальних занять та окреслити сутність змістових модулів робочої навчальної програми «Музичний інструмент» для магістрантів першого та другого року навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Характеризуючи процес вдосконалення інструментально-виконавської підготовки магістрантів Інституту мистецтв на сучасному етапі слід сказати, що він має кілька основних напрямків. Серед них важко окреслити якийсь головний, пріоритетний, так би мовити, найбільш важливий. У професійній підготовці фахівця важливе все: власна концертно-виконавська та навчальна діяльність, професійно-виконавський тезаурус, обізнаність, певне коло професійно-виконавських знань, слухацький досвід, здатність завжди досягати максимально можливого професійного рівня виконання твору, втілення власної оригінальної виконавської інтерпретації на основі осягнення авторського задуму, ідеї, художнього образу й змісту твору та відтворення його в різних видах художньо-інтерпретаційної творчості,

тобто все, що зараз ми коротко називаємо музично-виконавською компетентністю [5, 75].

Такий пріоритетний напрямок без сумніву інтегрується з іншим, що дозволяє формувати музично-виконавське мислення магістранта, позитивну мотивацію щодо концертно-виконавської діяльності, творче ставлення до професії при використанні у навчальному процесі усіх доступних форм студентської концертно-виконавської діяльності.

Реалізація вищеперерахованих напрямків відбувається на індивідуальних заняттях дисципліни «Музичний інструмент», яку вивчають магістранти першого та другого курсів. Структура занять включає декілька компонентів, а саме: роботу викладача з магістрантом над навчальним репертуаром, що проходить в ході індивідуальних занять і залежить від здібностей та до вузівської музичної підготовки магістранта; підготовку магістранта до конкурсу й публічного виступу, яка здійснюється в ході індивідуальних аудиторних занять, в процесі вивчення музичних творів і їх художнього виконання; обговорення виступів українських та зарубіжних виконавців та конкурсантів після відвідуваного музичного заходу, що передбачає роботу магістрантів в опануванні конкретних завдань, в отриманні слухацького досвіду; осмислення навчально-методичних матеріалів, що розміщені в репозиторії Інституту мистецтв і відповідають специфіці курсу та навчання в магістратурі.

На всі заняття першого та другого курсів відведено 240 годин, із них 120 годин на індивідуальні заняття. Є в робочій навчальній програмі курсу години на самостійну роботу магістрантів (76 годин), модульний контроль (14 годин) та семестровий контроль (ще 30 годин).

Індивідуальний навчальний план-програма студента з фортепіано на кожний семестр спланована таким чином, щоб забезпечувати безперервний навчальний процес, опанування основних музичних форм та жанрів творів, до складу яких за академічними вимогами входять технічні п'єси, твори великої форми, поліфонія, різнохарактерні малі та концертні форми. Формою контролю є залік у II семестрі та екзамен – у IV.

При цьому викладач організовує свою навчальну діяльність зі студентом орієнтуючись на заздалегідь розроблену робочу програму курсу. Наша програма курсу [6] включає чотири модулі, зміст яких опрацьовується упродовж двох років. Перший змістовий модуль «Підготовка концертної програми піаністом» передбачає як творче прочитання авторського тексту (усвідомлення піаністичних засобів відтворення авторського

тексту; особливостей фактури музичних творів; винайдення зручної апікатури та відповідної артикуляції; з'ясування усталених характерних ознак обраних музичних творів), так і музичне сприйняття художніх образів (через аналіз різних редакцій образів фортепіанних творів; узагальнення власного художнього досвіду у виконанні творів різних музичних форм; осмислення тембро-динамічних ознак музичної палітри творів; метро-ритмічну структуру музичних творів та їх музичну форму).

Другий змістовий модуль «Саморегуляція процесу музично-виконавської діяльності» включає по-перше, роботу над художньою інтерпретацією музичних творів в аудиторних формах звітності (осмислення драматургії музичних творів у контексті часового простору, інтерпретаційної моделі музичних творів (власний виконавський проект); засобів художнього відтворення музики у фортепіанному мистецтві; утворення музичних образів відповідно до стилю; усвідомлення свого особистого, індивідуального стилю). По-друге, виконавську реалізацію власної художньої концептуально-інтерпретаційної моделі фортепіанних творів (опрацювання художньо-виконавської образності та стилістичної достовірності інтерпретаційної моделі музичних творів; звертається увага на поліваріантність фортепіанної інтерпретації, удосконалення технічних прийомів відповідно до художнього задуму; відпрацювання варіантів педалізації та оркестрового урізноманітнення звучання фортепіанних творів; удосконалення змістовного та виразного виконання; здійснюється цілісне усвідомлення твору при реалізації виконавських завдань; відбувається співставлення результатів діяльності з художньою концептуально-інтерпретаційною моделлю фортепіанних творів).

Третій змістовий модуль «Концертний виступ у системі виконавської практики піаніста» теж поділяється на два етапи. Перший – етап підготовки піаніста до концертного виступу (підготовка концертної програми до виконавського втілення в умовах публічного концертного виступу; психологічна підготовка до виступу та якість виконавського відтворення програми на репетиційних заняттях; ролеві ігри, проблемні ситуації та моделювання умов публічного виступу в класі та у концертному залі; усвідомлення коефіцієнту реалізації виконавських можливостей та його застосування у процесі підготовки до концертного виступу; здійснення звукозапису у ході виконавської підготовки до концертної діяльності; формування артистизму у передконцертний період (на репетиційних заняттях). Другий –

концертний виступ та його педагогічний і концептуально-виконавський аналіз, що включає аналіз можливостей особистої виконавської діяльності магістранта, поєднання його концертно-виконавської та музично-просвітницької діяльності; виступ магістранта у лекції-концерті, музичній бесіді, концерті з педагогічними аотаціями, концерті філармонічного типу, звітному концерті; академічний виступ й педагогічний та виконавський аналіз концертного виступу.

Останній, четвертий змістовий модуль «Підготовка до сольного концерту та екзамену» націлює педагога та студента на осмислення структури сольної та екзаменаційної програми магістранта-піаніста та її підготовку, в цей час відбувається узагальнення професійних вимог до сольної та екзаменаційної програми (структура, жанри та стилістика фортепіанних творів, загальний обсяг програми); здійснюється побудова програми, вибір творів із можливих варіантів; підготовка твору великої форми в контексті загальної драматургії концерту; осмислюються методи роботи у фортепіанному класі в період підготовки концертної та екзаменаційної програми. Закінчується четвертий модуль виступами магістранта та їх виконавським і педагогічним аналізом, (здійснюється психологічна підготовка до сольного концерту й екзамену; відбуваються репетиційні заняття та розглядаються основні умови успішного концертного виступу; тренується виконавська витримка, здійснюється виховання артистизму, відбувається робота над подоланням творчого хвилювання; виконавський та педагогічний аналіз).

Слід відмітити і те, що магістранти беруть участь в різних музичних заходах, як на першому, так і на другому курсах. Єдина відмінність - це те, що магістранти першого року навчання в концертах грають 1-2 музичні твори, а другого – виступають з певною програмою.

Так, у продовж двох років відбуваються виступи магістрантів у концертах Малої філармонії, заходах мистецької програми «З Києвом і для Києва», концертних виступах «Музичного антракту», музичних подіях Грінченківського тижня у грудні кожного року, урочистих концертах у залі Центрального корпусу університету, концертів класу викладачів кафедри. Особливе місце у цьому переліку займають конкурси виконавської майстерності у нашому місті та у багатьох університетах інших міст держави і за кордоном.

Процес підготовки до виступу на конкурсі – ціла система творчих заходів як з боку викладача, так і з боку студента, який готується до виступу. Він потребує мобілізації

усіх зусиль конкурсанта. Безумовно, доцільно використовувати у процесі підготовки студентів величезний досвід провідних та відомих викладачів Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського – О. Александрова, Т. Кравченко, Є. Ржанова, В. Козлова, Н. Грідневої, О. Ринденко та ін. Проблеми підготовки до участі у конкурсах як і самі конкурси у якості художнього артефакту розглядалися в роботах ряду дослідників, серед яких як одну з останніх можна назвати дисертаційне дослідження Т. Зінської. Дуже важливі у цьому процесі позитивна мотивація самої участі у конкурсі, атмосфера творчого змагання, нові художні враження, інтенсивна концертно-виконавська діяльність у період підготовки, підтримка концертної «форми» учасника конкурсу. В цей час досягається найбільш досконалий рівень виконання творів програми. Саме для участі у конкурсі готується, як правило, і новий концертний репертуар, який відповідає умовам творчого змагання. Але, зрозуміло, головний критерій конкурсної готовності, «компетентності» – професійна якість виконання, оригінальність інтерпретації, здатність виконати програму без суттєвих втрат та огріх. На кафедрі накопичений вже значний досвід успішної підготовки студентів до конкурсних змагань різного рівня. Серед останніх досягнень – блискучі перемоги наших учасників у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Сходинки до майстерності», що відбувається кожен рік в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка.

Важливим аспектом професійного зростання студентів є і розширення слухацького досвіду майбутніх педагогів-музикантів. Інтернет надає величезні можливості прослухати звукозапис творів власної програми у багатьох виконаннях інструменталістів сучасності та минулого.

Однак, ніщо не може порівнятись у ефективності впливу на якість підготовки програми магістрантом нашої кафедри так, як сприйняття та співпереживання разом із виконавцем його виступу на концерті у філармонії, в оперному театрі, в консерваторії, у нашому концертному залі. «Живе» виконання, творча атмосфера концертного виступу – найкращий методичний «посібник» у процесі навчання в класах інструментально-виконавських дисциплін.

Саме тому у наших фортепіанних класах ми постійно нагадуємо студентам про необхідність слухати провідних українських та іноземних виконавців у київських концертних залах, тим більше, що багато таких концертів відбувається абсолютно безплатно. Маються

на увазі концерти у Великому та Малому залах Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, Будинку вчених, Українському домі, Будинку вчителя.

Треба самокритично відмітити, що іноді деякі студенти навіть не знають, де знаходяться ці концертні зали. Саме тому ми ввели у наших фортепіанних класах неофіційний «звіт» у кінці кожного семестру для кожного студента про відвідування протягом семестру київських концертних залів. Студенти розповідають про свої враження від концертних виступів, намагаються рецензувати ці виступи, аналізують їх з цілком професійних позицій. Важко переоцінити в цьому аспекті прослуховування студентами-піаністами виступів конкурсантів на відомих київських Міжнародних конкурсах імені Миколи Лисенка та пам'яті Володимира Горовиця. У цьому році планується проведення наступного конкурсу, присвяченого Володимирі Горовицю. Виступи юних піаністів з багатьох країн світу є зразком концертного виконання фортепіанного репертуару для наших студентів магістратури. Чимало таких виступів зберігаються у відеозапису і цілком доступні студентам в Інтернеті. Однак, ми безумовно можемо рекомендувати магістрантам слухати і інші концерти та фестивалі виконавського мистецтва.

Так, щорічно у Національній опері відбуваються блискучі концерти «Гала Європа» (у 2017 році такий концерт відбувся у травні за ініціативою Італійського культурного інституту в Україні; його керівник – Нікола Франко Баллоні). В них беруть участь кращі українські та іноземні виконавці – оперні співаки та інструменталісти, оркестр та хор Київської опери. Тому відвідування цих концертів можна рекомендувати абсолютно всім студентам магістратури.

Серед інших видатних концертних явищ – ювілейний концерт залуженого артиста України, провідного концертмейстера Національної опери Костянтина Фесенка на сцені Національної філармонії України. Ціла плеяда кращих співаків Національної опери блискуче виконала складні арії та романси, цілі оперні сцени під акомпанемент К. Фесенка. Художню та методичну цінність такого концерту для наших студентів теж важко переоцінити.

Продовж двох тижнів (у травні та червні кожного навчального року) на сцені Великого залу консерваторії відбуваються випускні концерти піаністів. Ці виступи теж дуже корисно прослухати нашим учням. Тим більш, що грають випускники консерваторії на роялях фірми «Стейнвей», «Бехштейн», «Ямаха». Ці роялі – серед кращих у Києві. Послухати

молодих талановитих піаністів та чудові інструменти – справжнє професійне задоволення і рідка можливість оцінити рівень інструментально-виконавської майстерності одразу багатьох молодих виконавців.

Іншим компонентом в структурі індивідуальних занять є обговорення з магістрантами різних навчально-методичних матеріалів. З ними кожен студент може ознайомитись індивідуально (вони розміщені в Інститутському або університетському репозиторії). Серед таких матеріалів є робочі навчальні програми, які теж є предметом наукових досліджень викладачів, темою фахових наукових публікацій [5]. Разом з цим, на кафедрі щорічно готуються та видаються методичні навчальні посібники, навчально-репертуарні посібники та підручники з інструментально-виконавських дисциплін, які суттєво допомагають студентам у навчальній діяльності. Серед останніх слід назвати ґрунтовну роботу народної артистки України, професора Н. Свириденко [7]. У своїх фортепіанних класах ми постійно використовуємо і навчальні посібники Є. Куришева [3; 4].

З метою вдосконалення виконавської підготовки студентів необхідно використовувати у навчальній роботі і сучасні методичні видання, перш за все – викладачів Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського та Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серед них особливе місце належить блискучому навчально-репертуарному посібнику професора Н. Грідневої «Хочу грати на роялі» [2]. Крім значного репертуарного матеріалу, який повною мірою може використовуватись у роботі з нашими студентами в фортепіанному класі, він містить і цінні методичні поради. Посібник також може використовуватись студентами у якості підручника під час педагогічної практики (в бакалавраті і в магістратурі). Існує і дуже цікава сучасна методична література, яка має крім навчальної ще і яскраво художню, мистецьку цінність. До таких літературно-методичних артефактів можна віднести книгу Л. Вакаріної «Клас № 86». Методичні поради автора мають велику цінність для всіх педагогів-музикантів [1].

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Серед найбільш актуальних аспектів вдосконалення інструментально-виконавської підготовки студентів слід назвати креативність викладача класу музичного інструменту. Його вмiла навчально-методична робота дозволяє не тільки вдало скласти навчальні робочі програми, але і реалізувати їх безпосередньо у

навчальній роботі в класах інструментально-виконавських дисциплін. Прямим доказом їхньої ефективності є зростаюча кількість творчих перемог наших студентів на численних конкурсах інструментально-виконавської майстерності різного рангу і масштабу, участь студентів у багатьох концертах в Інституті мистецтв та інших концертних залах університету та міста.

Суттєвим компонентом індивідуальних занять є обов'язковий аналіз результатів власних публічних виконавських виступів самим студентом; розширення активного слухацького досвіду, виконавського тезаурусу студентів шляхом відвідування кращих концертів та конкурсів інструментально-виконавської майстерності; використання останніх методичних розробок, навчальних робочих програм, навчально-репертуарних посібників та підручників у сфері інструментально-виконавської підготовки; обмін досвідом викладання дисциплін інструментально-виконавського циклу, підвищення професійної фахової кваліфікації викладачів класу інструментально-виконавських дисциплін.

Перспективною темою подальшого дослідження є узагальнення методики роботи над музичними творами різних форм, жанрів і стилів викладачів інструментальних дисциплін з магістрантами, майбутніми педагогами музичного мистецтва.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Вакаріна Л. М. Клас № 86 / Л. М. Вакаріна. – Київ, Музична Україна, 2015. – 96 с.
2. Гріднева Н. В. Хочу грати на роялі / Н. В. Гріднева. – К.: Музична Україна, 2012. – 200 с.
3. Куришев Є. В. Музичний архів Бориса Грінченка / Є. В. Куришев. – Київ, КУ ім. Б. Грінченка, 2011. – 91 с.
4. Куришев Є. В. Поезія Бориса Грінченка у творчості українських композиторів та виконавців / Є. В. Куришев. – Київ, КУ ім. Б. Грінченка, 2013. – 208 с.
5. Куришев Є. В., Ляшенко О. Д. Розвиток музично-виконавської компетентності у майбутніх педагогів музичного мистецтва в умовах вищої музичної освіти / Є. В. Куришев, О. Д. Ляшенко // Наук, часопис. Серія: Теорія і методика мистецької освіти. – Київ, 2017. – Вип. 23(28). – С. 73–78.
6. Куришев Є. В., Ляшенко О. Д. Робоча програма навчальної дисципліни «Музичний інструмент» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/22198/>.
7. Свириденко Н. С. Стилістика виконання старовинної музики на прикладі творів Й. С. Баха: навч.-метод. посібник / Н. С. Свириденко. – К.: Інтерсервіс, 2017. – 242 с.

REFERENCES

1. Vakarina, L. M. (2015). *Klas № 86*. [Class No. 86]. Kyiv.
2. Gridneva, N. V. (2012). *Khochu hraty na royali*. [I want to play the piano]. Kyiv.
3. Kuryshchev, E. V. (2011). *Muzychnyy arkhiv Borysa Hrinchenka*. [The Music Archive of Boris Grinchenko]. Kyiv.
4. Kuryshchev, E. V. (2013). *Poeziya Borysa Hrinchenka u tvorchosti ukrayins'kykh kompozytoriv ta vykonavtsiv*. [Poetry of Boris Grinchenko in the works of Ukrainian composers and performers]. Kyiv.
5. Kuryshchev, E. V., Lyashenko O. D. (2017). *Rozvytok muzychno-vykonavs'koyi kompetentnosti u maybutnykh pedahohiv muzychnoho mystetstva v umovakh vyshchoyi muzychnoyi osvity*. [Development of musical-performing competence for future teachers of musical art under conditions of higher musical education.]. Kyiv.
6. Kuryshchev, E. V., Lyashenko, O. D. (2017). *Robocha prohrama navchal'noyi dystsypliny «Muzychnyy instrument»* [Working program of the discipline "Musical Instrument"]. Kyiv.
7. Sviridenko, N. S. (2017). *Stylistyka vykonannya starovynnoyi muzyky na prykladi tvoriv Y. S. Bakha*. [Stylistics of the performance of old music on the example of J. S. Bach] Kyiv.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

КУРИШЕВ Євген Володимирович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Наукові інтереси: теорія і методика музичної освіти, професійна підготовка майбутніх педагогів-музикантів.

ЛЯШЕНКО Ольга Дмитрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Наукові інтереси: теорія і методика музичної освіти, професійна підготовка майбутніх педагогів-музикантів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

KURYSHEV Evgen Volodymyrovych – Candidate of Pedagogical Sciences, Docent, Associate Professor of Instrumental and Performance Skills of the Art Institute of Kiev University Named after Boris Grinchenko.

LIASHENKO Olga Dmitrievna – Candidate of Pedagogical Sciences, Docent, Sociate Professor of Instrumental and Performance skills of the art Institute of Kiev University Named After Boris Grinchenko.

Circle of scientific interests: theory and methods of music education, professional training of future music teachers.

Дата надходження рукопису 10. 02. 2018 р.

Рецензент – д.п.н. професор В. Ф. Черкасов.

УДК 37.015.31:78

ЛЮБАР Руслана Олександрівна –

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри методики музичного виховання, співу та хорового диригування Криворізького державного педагогічного університету

e-mail: r.o.lyubar@mail.com

СТАНОВЛЕННЯ МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ В УКРАЇНІ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Реформа освітньої галузі сьогодні повинна відбуватись на історичних та соціокультурних традиціях рідного народу. Створення освітньої системи, що ґрунтувалася на національних засадах, розпочалася після 17 року ХХ століття, коли естетичне виховання стало обов'язковим для школярів різного віку. В ті часи, як і зараз, основним завданням школи було виховання всебічно розвинутої людини. Головне місце серед усіх мистецьких дисциплін належало музиці та співам; основними складовими уроку музики були слухання музики, хоровий спів та музична грамота.

На жаль, у сучасній загальноосвітній школі все менше уваги приділяється хоровому співу, майже не вивчається нотна грамота, не

проводиться спів по нотах, запис музичних диктантів. Зберегти ці види музичної діяльності школярів та поновити музично-педагогічні здобутки відомих українських діячів мистецтва є однією з головних умов збереження співочих традицій українського народу, а головне – національного виховання підрастаючого покоління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методичні праці українських композиторів початку ХХ століття представлені науково-методичними посібниками, підручниками, програмами та іншими працями, які зорієнтовані на музично-естетичне виховання дітей та молоді засобами музичного мистецтва (К. Стеценко «Початковий курс навчання дітей нотного співу», «Методика шкільного співу»,